

Список використаних джерел:

1. Доценко І.О. Формування системи оцінювання рівня економічної безпеки підприємства з урахуванням впливу підприємницьких ризиків. *Вісник Одеського національного університету. Економіка*. 2018. Т. 18. № 1. С. 69–78.
2. Ткаченко Т.П., Гречко А.В. Узагальнення методичних підходів оцінювання економічної безпеки промислових підприємств. *Економічний вісник НТУУ Київський політехнічний інститут*. 2022. № 22. С. 79–82.
3. Гринько Т.В., Гвініашвілі Т.З., Алещенко В.І. Стратегічне управління як елемент організаційно-економічного механізму забезпечення економічної стійкості підприємства. *Економіка та держава*. 2021. № 12. С. 30–34.

Канд. екон. наук Олійник Т. І., Кузьмінський М. Г.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ТЕОРЕТИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ МЕТОДІВ УПРАВЛІННЯ
ТОВАРНИМИ ЗАПАСАМИ ПІДПРИЄМСТВА**

Ефективне управління товарними запасами є однією з ключових складових успішної діяльності підприємства в сучасних умовах динамічного ринку. Постійні зміни попиту, конкуренція, глобалізація, а також інноваційні підходи до організації логістичних процесів потребують нових теоретичних та практичних рішень у сфері управління запасами. Раціональне управління товарними запасами дозволяє знизити витрати на їх утримання, забезпечити стабільність постачання продукції та підвищити рівень задоволеності споживачів.

Управління товарними запасами на підприємстві полягає у вирішенні двох ключових завдань [1; 5]:

1. Економічне обґрунтування необхідної кількості закупівлі та мінімального резерву товарів або норми запасу
2. Налагодження системи керування та моніторингом фактичної кількості продукції чи товарів на складі та своєчасної закупівлі відповідно до встановлених керівництвом нормативів.

Норма запасу – це оптимальна кількість товару, яка повинна постійно зберігатися на складі підприємства для забезпечення безперервного процесу продажу та уникнення дефіциту товарів. Вона є важливим показником у системі управління товарними запасами, оскільки дозволяє підприємству підтримувати

стабільний асортимент продукції, задовольняти попит споживачів та мінімізувати витрати на зберігання та закупівлю товарів [2].

До методів управління товарними запасами належать наступні:

1. Метод економічного замовлення (EOQ) – визначає оптимальну кількість товару, яку необхідно замовляти, щоб мінімізувати загальні витрати на замовлення та зберігання запасів.

2. Метод замовлення з резервним запасом – передбачає підтримання додаткового (резервного) запасу для покриття непередбачених коливань попиту або затримок у постачаннях.

3. Метод замовлення з дисконтуванням кількості – використовується для визначення оптимальної кількості замовлення, враховуючи можливі знижки на великі обсяги закупівель.

Мета системи управління запасами полягає у забезпеченні безперебійного виробництва або продажу продукції в необхідній кількості та у встановлені терміни, що дозволяє досягти повної реалізації випуску. При цьому система прагне мінімізувати витрати на утримання запасів, забезпечуючи ефективне використання ресурсів і зниження фінансових витрат, пов'язаних зі зберіганням та обслуговуванням запасів [3].

Управління товарними запасами реалізується в декілька послідовних етапів [4]:

1. Постановка цілей щодо формування ТЗ.
2. Розгортання інформаційної бази для отримання даних щодо стану ТЗ.
3. Оцінка забезпеченості підприємства ТЗ та ефективності їх використання.
4. Встановлення нормативів величини ТЗ на основі економічних обґрунтувань.
5. Визначення частки бюджету, який буде виділено на закупівлю товарів.
6. Перевірка надійності плану бюджету та розробка плану з його реалізації.
7. Контроль за постачанням та використанням ТЗ, його регулювання.

В управлінні товарними запасами розраховуються такі показники: економічний розмір замовлення (EOQ), рівень точки замовлення, величина страхового (мінімального) запасу, розмір середнього запасу, Загальні витрати на управління запасами. Ці показники є ключовими метриками, які дозволяють управлінцям

приймати релевантні рішення задля забезпечення ефективної діяльності підприємства. Ефективне управління товарними запасами є ключовим фактором успіху підприємства в умовах сучасного динамічного ринку. Воно дозволяє оптимізувати витрати, забезпечувати стабільність постачання та задовольняти попит споживачів. Основними завданнями є визначення оптимального обсягу закупівель, підтримання мінімальних резервів, а також ефективний моніторинг запасів. Використання методів, таких як економічний розмір замовлення (EOQ), замовлення з резервним запасом та дисконтування кількості, сприяє мінімізації витрат та зниженню ризиків дефіциту.

Список використаних джерел:

1. Колотюк О.І. Ключові показники ефективності системі автоматизованого управління запасами на підприємствах. *Економіка*. 2017. № 1(1). С. 45–48.
2. Баранова І.В. Питання визначення та використання логістичного потенціалу території. *Стратегії та політика розвитку територій: міжнародні, національні, регіональні та локальні виклики*: матеріали Міжн. наук-пр. конф., 10–12 травня 2018 р., Чернівці (Україна) – Сучава (Румунія). Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2018. С. 95–96.
3. Бланк І.А. Фінансова стратегія підприємства: підручник. Київ: Ніка-Центр, Ельга, 2004. 720 с.
4. Ткаченко І.В. Управління запасами підприємства в умовах кризи. *Агросвіт*. 2023. № 5. С. 49–57.
5. Гринько Т.В., Гвініашвілі Т.З. Управління торговельними підприємствами: інструменти, моделі, принципи та механізми. *Торгівля та біржова діяльність в Україні: проблеми і стратегії розвитку*: колект. моногр. / за заг. ред. Т.В. Гринько. Дніпро: Біла К.О., 2018. С. 244–320.

Канд. екон. наук Олійник Т. І., Підгорний І. І.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ОЦІНЮВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Сучасна економіка перебуває у фазі глибоких трансформацій, спричинених цифровізацією виробничих процесів. Цифрові технології, такі як Інтернет речей, штучний інтелект, Big Data та автоматизація, змінюють традиційні підходи до організації праці, управління ресурсами та оцінювання продуктивності. У цих умовах оцінювання продуктивності потребує переосмислення, адже